

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dnia 12 kwietnia 1933 r.

845.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dział.Str.

1. Dokoła rokowań handlowych z Niemcami.-	I.	1.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

2. Sprawa reformy szkolnictwa powszechnego.-	III.	"
3. Sprawa zmiany projektu ustawy o sądownictwie.-	"	"
4. Sprawa dyskusji językowej w uniwersytecie.-	"	"
5. Sprawa drożyzny energii elektrycznej.-	"	"
6. Liczba ogródków dziecięcych na Litwie.-	"	2.
7. Aresztowanie szpiega.-	"	"
8. Wysiedlenie osławionej wróżki.-	"	"
9. Wycofanie się dr.Bistrasa z polemiki w sprawie związku bałtyckiego.-	"	"
10. Nowy prezes Izby Rolniczej.-	"	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

11. Doroczny zjazd przedstawicieli polskiego związku Lu- dzi Pracy.-	IV.	"

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dokoła rokowań handlowych z Niemcami. "Echo" /Nr.97.IV.1933/: Jak wiadomo, udała się ostatnio do Berlina delegacja litewska w celu rokowań handlowych z Niemcami. Zadania delegacji ograniczają się narazie do możliwie wszechstronnego zaznajomienia się z obecnym stanem litewsko-niemieckich stosunków handlowych i z ich przyszłymi perspektywami. Właściwe rokowania handlowe rozpoczną się później.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Sprawa reformy szkolnictwa powszechnego. "Echo" /Nr.96.IV.1933/: Specjalna komisja M-stwa Oświaty opracowuje obecnie szereg zmian w ustawie o szkołach początkowych. W tych dniach komisja odbyła szeroką naradę z dyrektorami i referentami M-stwa Oświaty.

Na naradzie zgłoszono projekty reformy szkolnictwa. Wypowiedziano się za tem, aby reforma została przeprowadzona przed 1934 rokiem szkolnym.

Sprawa zmiany projektu ustawy o sądownictwie. Prasa kowieńska /z 9.IV.1933/: Rada Stanu opracowała nową redakcję projektu ustawy o sądownictwie i przesłała go Gabinetowi Ministrów dla rozpatrzenia. Zgodnie z nową redakcją Sądy Pokoju zostaną przekształcone na sądy rejonowe.

Sprawy nierozpatrzone przez sędziów pokoju w początku działania ustawy, zostają przekazane dla rozpatrzenia sądom rejonowym.

Wszystkie sprawy, dla których pierwszą instancją jest Sąd Okręgowy, mogą być zaskarżone w trybie apelacyjnym w Izbie Apelacyjnej, w trybie zaś kasacyjnym w Trybunale Najwyższym. Sprawy apelacyjne nierozpatrzone przez Trybunał Najwyższy do początku działania ustawy, zostają przekazane Izbie Apelacyjnej dla rozpatrzenia, sprawy zaś dyscyplinarne - Sądowi Dyscyplinarnemu. W oddziale kłajpedzkim Trybunału Najwyższego zezwolonem jest korzystanie również z języka niemieckiego. Sędziowie Trybunału Najwyższego pozostają sędziami Trybunału ~~Trybunału~~ lub mogą być zamianowani na te same stanowiska w Izbie Apelacyjnej.

Kandydaci na stanowiska sądowe powinni posiadać dyplom o wyższym wykształceniu. Adwokaci przysięgli zostają przemianowani w adwokatów z prawem prowadzenia spraw w Trybunale Najwyższym. Pomocnicy adwokatów przysięgłych, mający praktykę nie mniej niż 5 lat, zostają przemianowani również w adwokatów z prawem prowadzenia spraw w Trybunale Najwyższym.

Nowa redakcja projektu ustawy o sądownictwie przewiduje, że ustawa powinna nabrać mocy od 1 lipca 1933 r.-

Sprawa dyskusji językowej w uniwersytecie. "Dzień Kowieński" /79.IV.1933/: 7 kwietnia odbył się na uniwersytecie kowieńskim dalszy ciąg dyskusji w sprawie używania języka litewskiego. W dyskusji tej m.in. zabrał głos przedstawiciel młodzieży polskiej p. Ugiński, który w swym przemówieniu oświadczył, że niena potrzeby dążyć do zwiększenia wymagań języka litewskiego i że usiłowania litewskiej młodzieży katolickiej w tym względzie mają na celu wprowadzenie ukrytego numerus clausus.

Sprawa drożyzny energii elektrycznej na Litwie. Prasa kowieńska /z 10.IV.1933/: Nietylko w Kownie i Mariampolu lecz również w całej Litwie można obecnie zaobserwować ruch przeciw drożyzni^o taryfy elektrycznej. W Poniewieżu, gdzie elektrownia należy do samorządu miejskiego również wiele poczęto mówić o drożyznie energii elektrycznej i konieczności wypowiedzenia elektrowni bójkotu.

W Szawlach samorząd miejski wykupił od s-ki Litwinów amerykańskich elektrownię, płacąc za nią znaczną sumę pieniężną, ale energia

elektryczna po tej tranzakcji nie stała się tańsza. Obecnie ma być zwołany w Szawlach wiec właścicieli domów dla rozważenia kwestji taryfy energii elektrycznej.

Z szeregu innych miast donoszą również, że pomieniona kwestja staje się coraz bardziej aktualna.-

L i c z b a o g r ó d k ó w d z i e c i ę c y c h n a L i t - w i e . "Liet.Aidas" /Nr.82.IV.1933/:W dn.1 stycznia r.b. znajdowało się na terenie Litwy za wyjątkiem Krajpedy 64 ogródkówdziecięcych w ten 43 litewskie, 16 żydowskich, 4 polskie i 1 niemiecki. Do ogródków litewskich uczęszcza 2.088 dzieci, żydowskich 517, polskich 190 i niemieckiego 9. Ogółem 2.804. dzieci. W ogródkach zatrudnionych 87 nauczycieli.

A r e s z t o w a n i e s z p i e g a . "Echo" /Nr.96.IV.1933/:W tych dniach policja kryminalna aresztowała we wsi Dusnicze pow. sejneńskiego prezesa zarządu IX oddziału szaulisów w Wesztartach Albina Dzimitrowicza w chwili, gdy usiłował on przesłać za linję demarkacyjną pewne dokumenty. Podczas rewizji znaleziono przy Dzimitrowiczu okólniki, rozporządzenia i t.d. Dzimitrowicz przyznał się do szpiegostwa na rzecz Polski.-

W y s i e d l e n i e o s ł a w i o n e j w r ó ż k i . "Liet.Zin." /Nr.82.IV.1933/:Władze litewskie wysiedliły osławioną wróżkę Lailę. Udała się ona do Niemiec, gdyż władze lotewskie nie chciały jej wpuścić do Lotwy.

W y c o f a n i e s i ę d r . B i s t r a s a z p o l e m i k i w s p r a w i e z w i ą z k u b a ł t y c k i e g o . "Rytas"/81. IV.1933/:Dr. Bistras zamieszcza list otwarty, w którym oświadcza, że cała polemika w sprawie związku bałtyckiego jest nieistotna ze względu na jałowych oponentów, którzy czepiają się słów, a nie treści.

N o w y p r e z e s I z b y R o l n i c z e j . Prasa kowieńska. /z 7.IV.1933/:Nowoobрани zarząd Izby Rolniczej podzielił swe funkcje jak następuje: prezesem został obrany p.W. Krauczunas, wiceprezesami - pp. A. Juczias i P. Warjakois, sekretarzem p. A. Gilwidis.

P. Krauczunas piastował godność prezesa Izby uprzednio w 1931 r.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

D o r o c z n y z j a z d p r e d s t a w i c i e l i p o l - s k i e g o z w i ą z k u L u d z i P r a c y . "Dzień Kowieński" /Nr.78.IV.1933/: ~~"Dzień Kowieński" /Nr.78.IV.1933/~~ 5 kwietnia odbył się doroczny zjazd przedstawicieli ogólnego polskiego związku zawodowego Ludzi Pracy w Litwie, w którym wzięli udział delegaci jedyne-go dziś - wobec unieruchomienia innych - kowieńskiego oddziału związku oraz członkowie centralnych organów związku. Wiceprezes centralnego zarządu p. L. Mikuczewski złożył sprawozdanie z działalności centralnego zarządu za rok ubiegły, która, siłą rzeczy, musiała się ograniczyć do ścisłej współpracy z zarządem kowieńskiego oddziału we wszystkich dziedzinach działalności. Szczególną uwagę zarząd centralny zwrócił na wybory do Rady kowieńskiej miejskiej Kasy Chorych oraz na sprawy warsztatów i stan materialny oddziału. Ponadto zarząd centralny zabiegał o uruchomienie pozostałych oddziałów. Sprawozdanie to uzupełnił skarbnik p. R. Szczęsny, informując o kasowości centralnego zarządu, poczem p. M. Ukiński odczytał protokół Komisji Rewizyjnej.

Po długiej i ożywionej dyskusji sprawozdania zostały zatwierdzone i przystąpiono do wyborów władz. Do zarządu centralnego obrano ponownie ustępujących w r.b. pp. B. Paszkiewicza i R. Szczęsnego. Kandydatami do zarządu zostali pp.: W. Szylingowski, K. Drozdowski i W. Świderski. Do Komisji Rewizyjnej obrano pp. P. Butkiewicza, Wł. Snarskiego i A. Świderskiego na członków oraz B. Kobylińskiego i T. Giżyńskiego na kandydatów.

B7